

Landskap: Skåne ..... Upptecknat av: Walter Welin .....
 Härad: Skytts ..... Adress: Fröken f.d.strykerska .....
 Socken: Trälleborg ..... Berättat av: Kristina Johansson .....
 Uppteckningsår: 1941 ..... Född år 1869 i Köpenhamn .....

Adress: Roskvistska Stiftelsen, Trälleborg. Födelsedag: 22/10

Albäckafrun.	s. 2.
Ehrenbusch.	s. 2.
Trälleborgs kopparportar.	s. 2.
Knös.	s. 2.
Sotare Murre och Sotare Emanuel.	s. 2.
Nyåret.	s. 3.
Trettondagen.	s. 4.
Tjugondagen.	s. 4.
Tornväktare.	s. 5.
Skatgillen okända.	s. 5.
Vårfrudagen.	s. 6.
Fastlagen.	s. 7.
Påskan.	s. 8.
Valborgsmässoafton och 1:a maj.	s. 9.
Kristihimmelsfärdsdagen.	s. 10.
Pingst.	s. 10.
Trefaldighet.	s. 11.
Midsommar.	s. 11.

M. 7609

Ljusinbrinningsfesten.

s. 12.

Mårten.

s. 13.

Lucia.

s. 13.

Jülen.

s. 14.

ACC. N:R. M. 7609 : 1.

Landskap: Skåne ..... Upptecknat av: Walter Welin .....
Härad: Skytts ..... Adress: .....
Socken: Trälleborg ..... Berättat av: Kristina Johansson .....
Uppteckningsår: 1941 ..... Född år 1869 i Köpenhamn .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Kristina Johansson är född i Köpenhamn, men hon kom till Trälleborg redan då hon var $1\frac{1}{2}$ år gammal, varför hon inte har några minnen alls från den danska huvudstaden. Fadern var snickaremästare.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

N. 7609:2.

Landskap: Skåne ..... Upptecknat av: Walter Welin .....
Härad: Skytts ..... Adress: .....
Socken: Trälleborg ..... Berättat av: Kristina Johansson .....
Uppteckningsår: 1941 ..... Född år 1869 i Köpenhamn .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Albäckafrun.

-När de kom körandes förbi hennes bostad, for hon upp och lyfte av hjulet på vagnen.
Säggen om Hallemöllaren har jag inte hört.

Ehrenbusch .

-Hans "mumie" står uppe i kyrkan. Om nyårsnatten var han ute och åkte på sina skaklar. Jag tog inte så noga notis om det, för jag har aldrig trott på det.

Trälleborgs kopparportar .

-Den säggen har jag inte hört.

Knös

skulle alltid ligga mellan två lakan. Han gick alltid i hög hatt och han hade en röd näsduk bunden om hatten. Han hade dessutom käpp och en påse på ryggen. Om han var storätare vet jag inte, för jag har aldrig själv träffat Knös. Men att han gick över isen, det har jag hört.

Sotare Murre och Sotare Emanuel

voro vandringsmän. De kom ibland till Trälleborg.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. No. 7609:3.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Skytts Adress: _____
Socken: Trälleborg Berättat av: Kristina Johansson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1869 i Köpenhamn

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Nyåret

vakades in men det ringdes inte in. Däremot sköt de.

ACC. N.R.

M 7609:4

Landskap: Skåne ..... Upptecknat av: Walter Welin .....
Härad: Skytts ..... Adress: .....
Socken: Trälleborg ..... Berättat av: Kristina Johansson .....
Uppteckningsår: 1941 ..... Född år 1869 i Köpenhamn .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Trettondagen.

-Stjärngossar har jag inte sett några i Trälleborg, men jag såg på senare åren i Betel i Malmö

✓ Tjugondagen.

-De plundrades granen. Något annat var det inte. Några följden drog inte omkring i husen.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M 7609:5

Landskap: Skåne ..... Upptecknat av: Walter Welin .....
Härad: Skytts ..... Adress: .....
Socken: Trälleborg ..... Berättat av: Kristina Johansson .....
Uppteckningsår: 1941 ..... Född år 1869 i Köpenhamn .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Tornväktare.

-Vår fasters man, Per Månsson, var tornväktare. Han stod i kyrktornet och skulle se när det var eldsvåda, och så skulle han säga vad klockan var. Se här har jag ett foto av honom i mitt album. Per Månsson bröt armen två gånger. Han föll ned i trappan. Han var tvungen att gå i mörker. De fick inte ha ljus i kyrktornet. Han hade 12 skilling om natten för att han blåste. Vidare fick han ringa när det var någon död. Om dagarna gick han och sågade ved. Familjen hade 11/elva/ barn, så det var inte så lätt att klara sig på lönen. Han stod alltid i kyrktornet och ropade t.ex. "Klockan är 11 slagen". Han gick aldrig omkring på gatorna och ropade.

Skatgillen.

Okända.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M 7609:6.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Slytts Adress: _____
Socken: Trälleborg Berättat av: Kristina Johansson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1869 i Köpenhamn

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

v Vårfrudagen.

-Vårfrudagen firades inte alls. Inte heller har jag hört några
ärskilda uttryck om tranan. Jag har aldrig hört "Tredje torsdagen
i Tor", inte heller att "tranan bär ljus i säng". Ingen klädde
ut sig till trana, och hemma lade vi oss inte i dagsljus.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7609:7.

Landskap: Skåne ..... Upptecknat av: Walter Welin .....
Härad: Skytts ..... Adress: .....
Socken: Trälleborg ..... Berättat av: Kristina Johansson .....
Uppteckningsår: 1941 ..... Född år 1869 i Köpenhamn .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Fastlagen.

-Hemma satte vi aldrig in ris i vatten, och vi risade inte heller varandra. Men på fastlagsmåndagen slog de katten ur tunnan ute på Gamla Torg. De kom från Öster. Flickorna hade kransar av kulört papper på huvudet. Den som slog katten ur tunnan, blev kung. De hade en riktig katt i tunnan ute på Öster innan man kommer till Kockums/=nu Anna Nilssons bageri/. Självt har jag dock inte sett att de slog katten ur tunnan på Gamla Torget, men jag har hört, att det förekom i slutet på 70-talet. Folk berättade att katten blev rent vild. På måndagen åt vi bullar, men några pannkakor hade vi aldrig på tisdagen.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 7609:8.

Landskap: Skåne ..... Upptecknat av: Walter Welin .....
Härad: Skytts ..... Adress: .....
Socken: Trälleborg ..... Berättat av: Kristina Johansson .....
Uppteckningsår: 1941 ..... Född år 1869 ..... i Köpenhamn .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Påskan.

-Dymmeln med skitta lördag känner jag till. På skärtorsdagen hade vi alltid 9 sorters kål. Vi samlade samman alla sorters grönsaker. För dem som hade litet trädgård var det inte så svårt. Vi ansåg inte att det farligt att äta mjölkmat. Äggen färgades i kaffesump. Jag har aldrig varit med om att rulla ägg här i Trälleborg, men min syster har varit med om att rulla kokta ägg i Lund. Där rullade de inomhus och med själva ägget. Påskharen har jag aldrig hört talas om, och vi klädde inte heller ut oss under påskan. På skärtorsdagen fäste vi stegar och grisslor av papp på folk. Jag arbetade som ung flicka i en tvättinrättning och där satte de remsor på varandra. En kamrat till mig gick för 15 år sedan till Ekelövs och skulle köpa en kappa, och när hon kom in i affären, hade hon ett långt, brett band på ryggen. Påskeldar förekom inte. På långfredagen skulle man helst vara svartklädd.

Se även Valborgsmässoafton och 1:a maj.
" " Julen 1, särskilt blad.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 7609:9

Landskap: Skåne Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Skytts Adress:
Socken: Trälleborg Berättat av: Kristina Johansson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1869 i Köpenhamn.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Valborgsmässoafton och 1:a maj.

-1:a maj var den första vårdagen, då vi tog på oss sommar-
kläderna.
-Bar ni maj i by?
-Nej. Men jag har haft kamrater, som gick omkring och tiggde
ägg vid P Å S K E N.
-Drack ni mærg i benen?
-Det vet jag inte, men nog hörde man hur karlarna gick om-
kring och sjöng " I dag är det första maj, maj, maj" alltid.
Och så tog de en toddy.
Björksav drack vi inte. Majeldar förekom inte. 1:a maj var
ingen festdag. 1914 slutade vi vid 4-tiden, och det ansågs som
stor fritid. Några utflykter företog vi inte 1:a maj!

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. No. 7609:10.

Landskap: Skåne ..... Upptecknat av: Walter Welin .....
Härad: Skytts ..... Adress: .....
Socken: Trälleborg ..... Berättat av: Kristina Johansson .....
Uppteckningsår: 1941 ..... Född år 1869 ..... i Köpenhamn .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Kristihimmelsfärdsdagen

firades inte.

✓ Pingst.

-Tog ni in löv eller grönt till pingst?

-Ja, de som hade något gjorde det.

Sängarna kläddes inte med grönt. Barnen gav inte föräldrarna någon krans. Till pingsten tog vi gärna till Bökeberg. Pingstbrudar förekom inte.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

Me. 7609: 11.

Landskap: Skåne ..... Upptecknat av: Walter Welin .....
Härad: Skytts ..... Adress: .....
Socken: Trälleborg ..... Berättat av: Kristina Johansson .....
Uppteckningsår: 1941 ..... Född år 1869 i Köpenhamn .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Trefaldighet

firades inte alls.

✓ Midsommar.

-Midsommarafton körde vi till Skåre och dansade. De gamla sade gärna S:t Hans i stället för midsommar. De satte också in S:t Hans-örter. Jag har själv en sådan än i dag. Den blommar i det ljusröda blommar. Lövmärknad förekom inte i staden. Men majstång hade de i alla gårdar, där det var barn och ungdom. T.ex. nere på Friheten. De hade stång litet värstans, t.ex. på Liljeborg.

-Brukade ni pryda hemmen ute eller inomhus?

-Vi lade ene på golv, och när vi gick till kyrkan hade vi mynta i psalmboken.

Lövgubbar, midsommarbrudar, midsommareldar förekom inte.

-Hur såg majstången ut?

-Det var en hög stång med ett kors på. I toppen satt en flagga.

-Hade ni några berömda spelemän?

-Johan Lund gick omkring och trummade när det var eldsvåda. Han lever ännu.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. M. 7609:12.

Landskap: Skåne ..... Upptecknat av: Walter Welin .....
Härad: Skytts ..... Adress: .....
Socken: Trälleborg ..... Berättat av: Kristina Johansson .....
Uppteckningsår: 1941 ..... Född år 1869 i Köpenhamn .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Ljusinbrinningsfesten

känner jag inte alls till.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 7609:13.

Landskap: Skåne ..... Upptecknat av: Walter "elin
Härad: Skytts ..... Adress: .....
Socken: Trälleborg ..... Berättat av: Kristina Johansson
Uppteckningsår: 1941 ..... Född år 1869 i Köpenhamn

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

* v Mårten

firade vi hemma hos oss. Vi hade dock inte råd att ha någon gås. Vi firade Mårten med bruna böror och köttbullar. Det var tradition hos oss. Eljest hade de gås. Vi voro åtta syskon.

v Lucia

firades inte förrän på senare tid. Jag hade arbete på en tvättinrättning, och en morgon satt jag uppe och drack kaffe tidigt. En god vän till mig, Gustafsson, kom och sporde:
-Håller Du Lussenatt?
-Vad är det för någonting?, frågade jag förvånad. Gustafsson var östgöte och trodde att vi firade Lucia här nere också. Men det har vi aldrig gjort.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R.

M. 7609:14.

Landskap: Skåne ..... Upptecknat av: Walter Welin.....
 Härad: Skytts ..... Adress: .....
 Socken: Trälleborg ..... Berättat av: Kristina Johansson.....
 Uppteckningsår: 1941 ..... Född år 1869 i Köpenhamn.....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Julen.

-Särskild julmarknad förekom inte. Vi bakade själva till julen, men vi hade ingen bakugn där hemma, men vi klarade oss på så sätt att vi gick till bagarna och bakade. Vi brukade också gå till pottmakare Nilsson på Friheten. Där var många som fick bakat och vi bakade där bl.a. till julen. Vi hade inte gris själva, men de flesta hade gris. Ett år - det var 1884 - hade vi dock en gris.

-Bryggde ni själva också?

-Nej, men det gjorde de hos en faster till mig.

Särskilt julbad tog vi inte. Julgran hade vi, men det var bara en liten. Det var dock ingen bordsgran. Granarna såldes på torget. Det kom mannar körande med dem. I granen hängde vi klippta pappershjärtan, som vi "trädde"/flätade/. Vidare karameller med papper och samt vita ljus. Några granar eller enar utanför porten hade vi inte. Julträd har jag aldrig sett några. Nek åt fåglarna satte de om de kunde skaffa, men vi hade ingen. Rummen pryddes aldrig med några bonader och inte heller lades halm på golvet. Ljus stöpte vi inte hemma hos oss.

-Lade man upp särskilda julhögar någonstans?

-Nej, men jag minns 1889. Då kom jag till Malmö och tjänade. Då fick vi vid P Å S K E N ett helt tjog ägg av herrskapet, och vid julen fick vi en stor rund vetekaka. Jag hade plats i Malmö vid Stortorget hos grosshandlare Petter Berg, som var son till Berg på Kronotorp. Frun var född Kock. De voro inte danskar utan äkta svenskar.

-Varav bestod julmaten?

-Av fisk och gröt, som vi åt vid 7-tiden. Skinka hade vi aldrig. Det hade vi inte råd till. Sylta och rödbetor hade vi däremot

forts.

Skriv endast på denna sida!

ACC. Nr.

M 7609:15

Landskap: Skåne ..... Upptecknat av: Walter Welin .....
Härad: Skytts ..... Adress: .....
Socken: Trälleborg ..... Berättat av: Kristina Johansson .....
Uppteckningsår: 1941 ..... Född år 1869 i Köpenhamn .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Julen forts. 2.

när som helst under julen. Dopp i grytan förekom inte. Juldagen skulle man helst vara i stillhet, men det var inte så strängt som långfredagen. Alla som kom under julen blevo trakterade med klenor och mandelmusslor. I Malmö gick det julaspöken, men inte här. Vaktmästare Hallgren på Realskolan i Malmö kastade hos bekanta in en levande h ö n a på julafton. Hallgren var från landet men brukade roa sig med detta upptåg i staden. Det var för över 25 år sedan.

-Blåstes julen in?

-Nej, inte förrän på senare åren. På Rådhustrappan började man med musik för c:a 10 år sedan. Det är en gossorkester som brukar spela.

-Ringdes julen in?

-Det kommer jag inte ihåg.

-Sköt man in julen?

-Nej, men nyåret. Då sköt de nere vid sjön.

-Gav ni varandra julklappar?

-Ja, de kastades in. Någon utklädd bock eller tomt förekom inte. Så smet den som kommit med klapparna.

Vers på paketen förekom inte. Man gick allmänt i ottan, och folk hade då tända ljus i fönstren.

-Trodde man att några övernaturliga väsen voro i farten vid julen?

-De gamla talade ofta om sådant, men jag kommer inte ihåg något, för jag har själv inte trott på sådant.

Skriv endast på denna sida!